

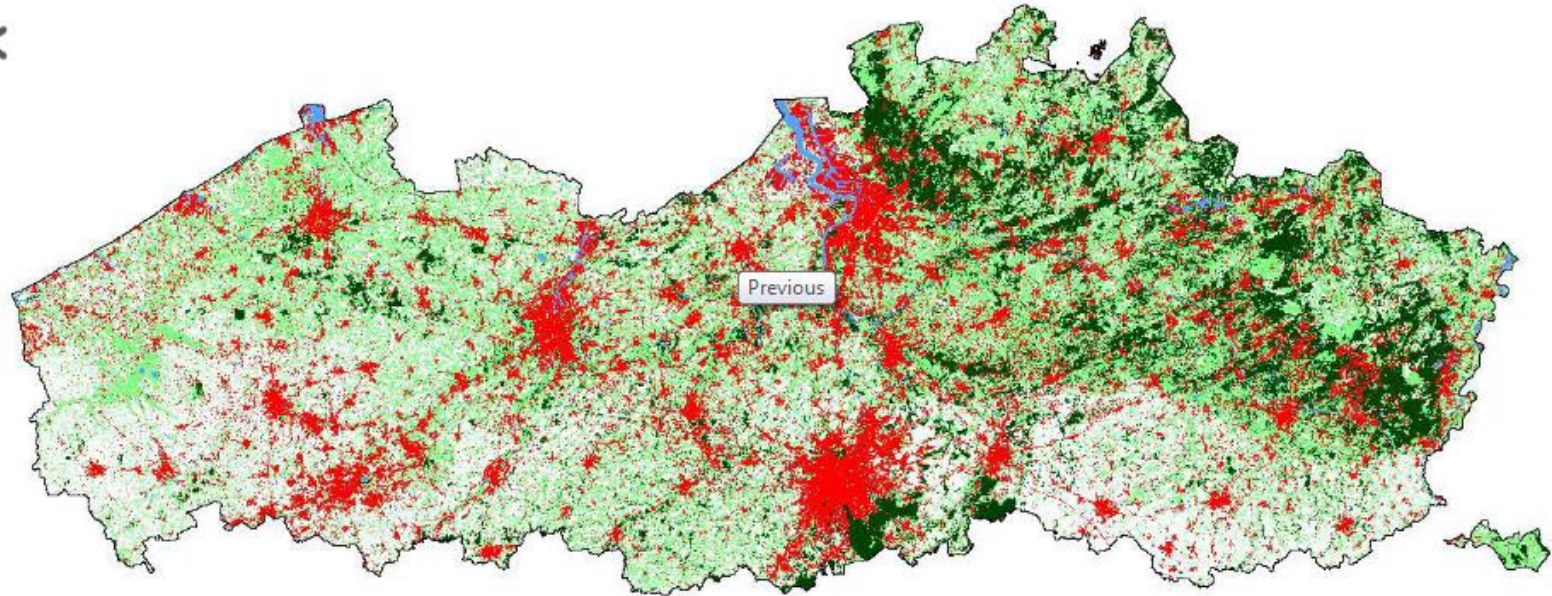
Francis Turkelboom

Onderzoeksgroep Natuur & Maatschappij, INBO

3 mei 2016, Ecoplan Eindgebruikersoverleg, UAntwerpen

Waarom? Reden 1

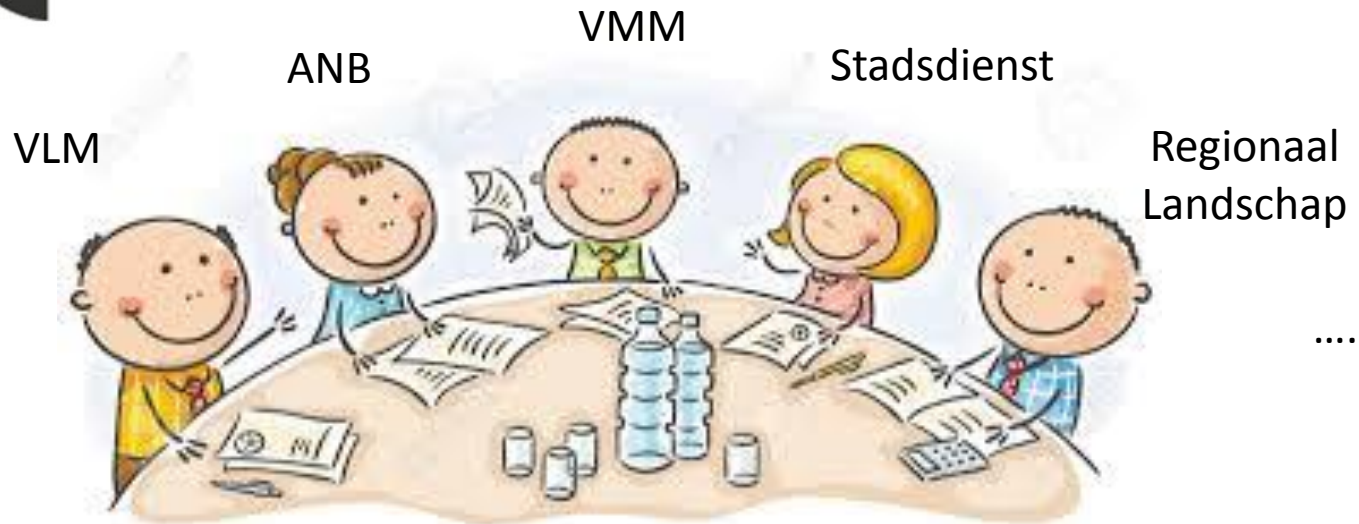
Waarom? Reden 2

Open ruimte 'usual suspects'

Wie zit er onder de tafel?

Wie zit er onder de tafel?

-> Systematische afwezigheden?

-> Moeilijk te bereiken groepen?

Kwetsbare groepen

Niet geëngageerde groepen

De invloedrijke groepen .....

How the customer explained it

How the Project Leader understood it

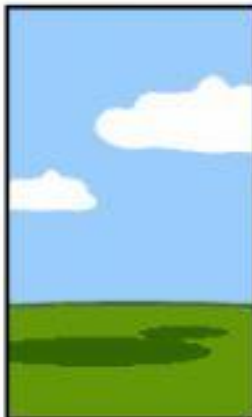
How the Analyst designed it

How the Programmer wrote it

How the Business Consultant described it

How the project was documented

What operations installed

How the customer was billed

How it was supported

What the customer really needed

STAKEHOLDERANALYSE

Stap 1. Waarom een stakeholderanalyse?

Doelstelling?

- Procesarchitectuur
- Draagvlakverhoging
- Macht-onevenwicht corrigeren

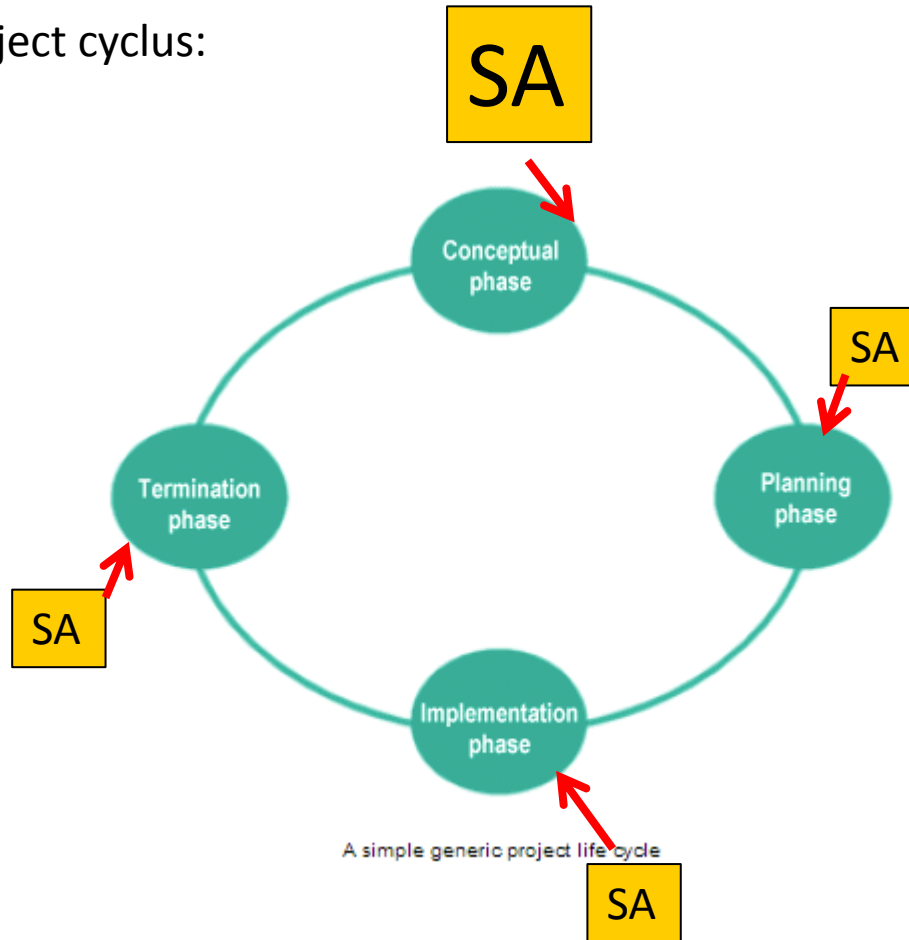

“Level playing field”

Stakeholder analyse (SA): Een proces binnen een proces

Participatieve project cyclus:

Stap 1. Waarom een stakeholderanalyse?

Doelstelling?

- Procesarchitectuur
- Draagvlakverhoging
- Macht-onevenwicht corrigeren

- Maatschappelijke kosten-baten analyse
- Participatieve visieontwikkeling voor een gebied
- Ontwikkelen van (financiële) instrumenten
- Impact nieuwe maatregel/gebiedsplan
- ...

Stap 2: Stakeholder identificatie

Wie zijn de stakeholders?

“Actoren die invloed uitoefenen of beïnvloed worden”

- Beleidsmakers, landgebruikers, bedrijven, toeristen...

- “Moeilijke gevallen”:
  - ❖ Niet georganiseerde stakeholders
  - ❖ Stakeholders die invloed hebben/beïnvloed worden op verre afstand
  - ❖ Toekomstige generaties
  - ❖ Biodiversiteit
  - ❖ ...

Stap 2: Stakeholder identificatie

-> lokale experts

Stap 3: Stakeholder analyse methodes

Stakeholder differentiatie op basis van:

<p>INTERESSE</p> 	<p>MACHT</p>
<p>KENNIS</p> 	<p>NETWERK</p>
<p>Relatie tot ESD</p> 	<p>....</p>

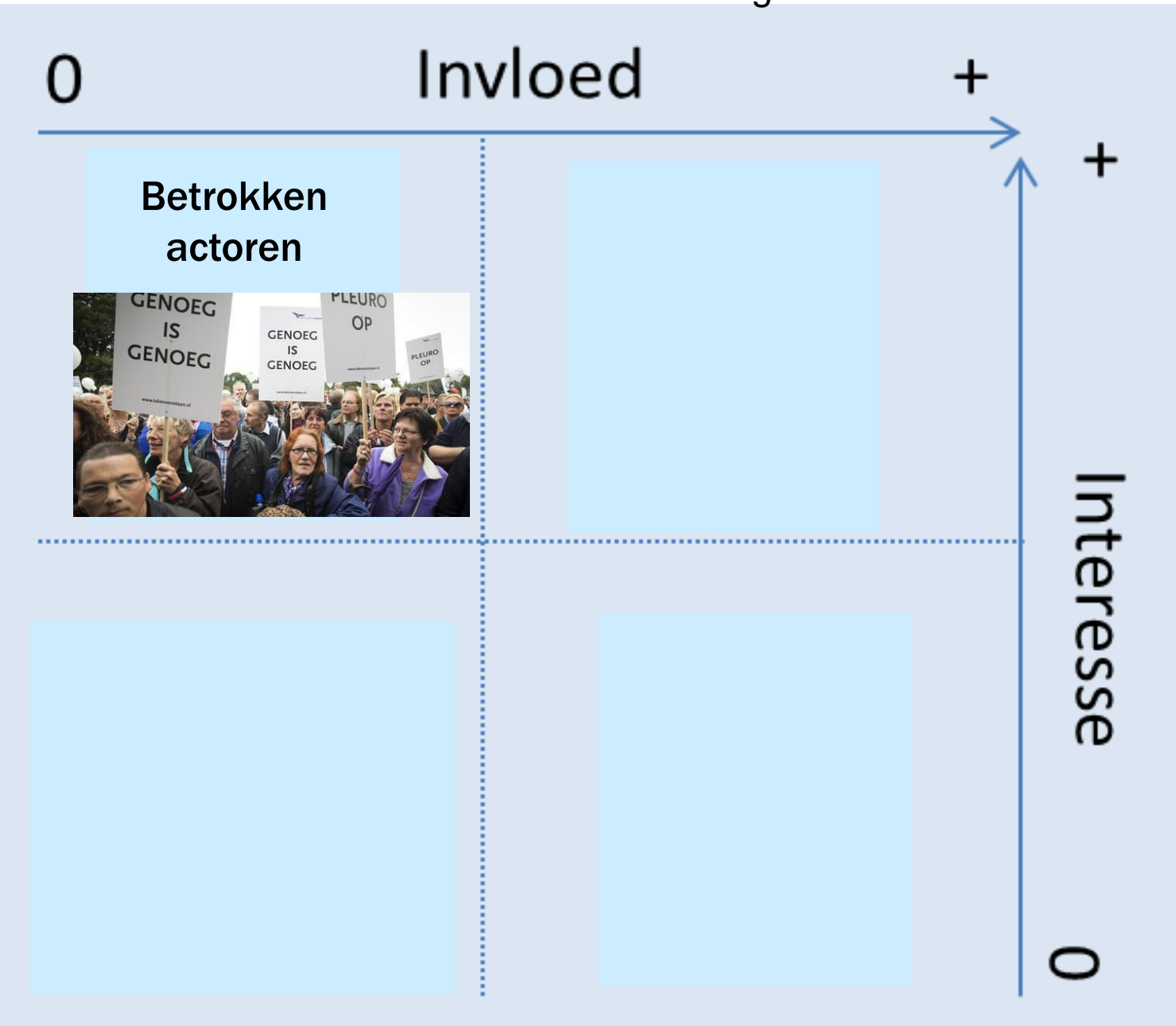

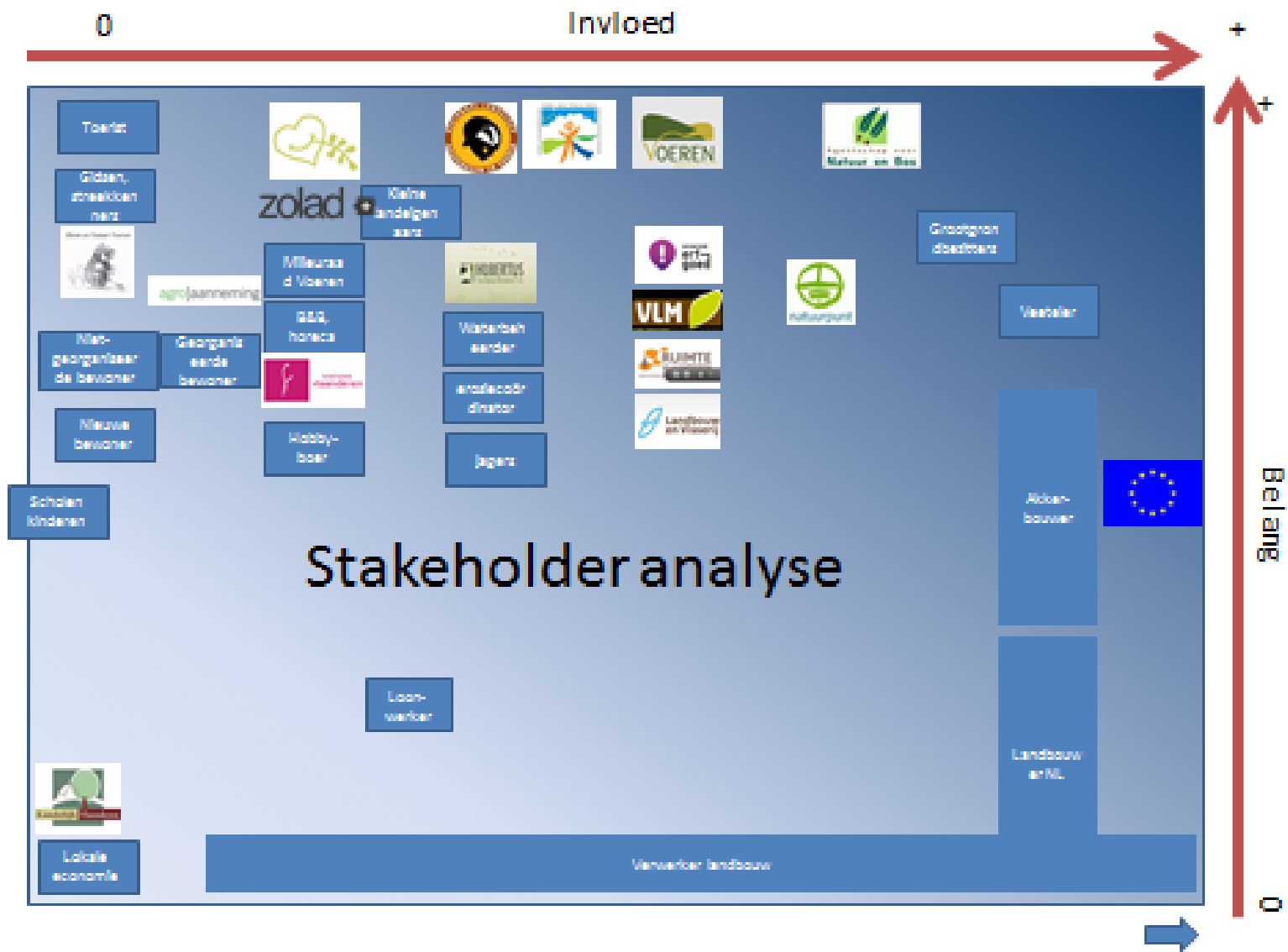
SA Type 1: Macht-interesse matrix

Macht: In welke mate kunnen stakeholders beslissingen beïnvloeden?

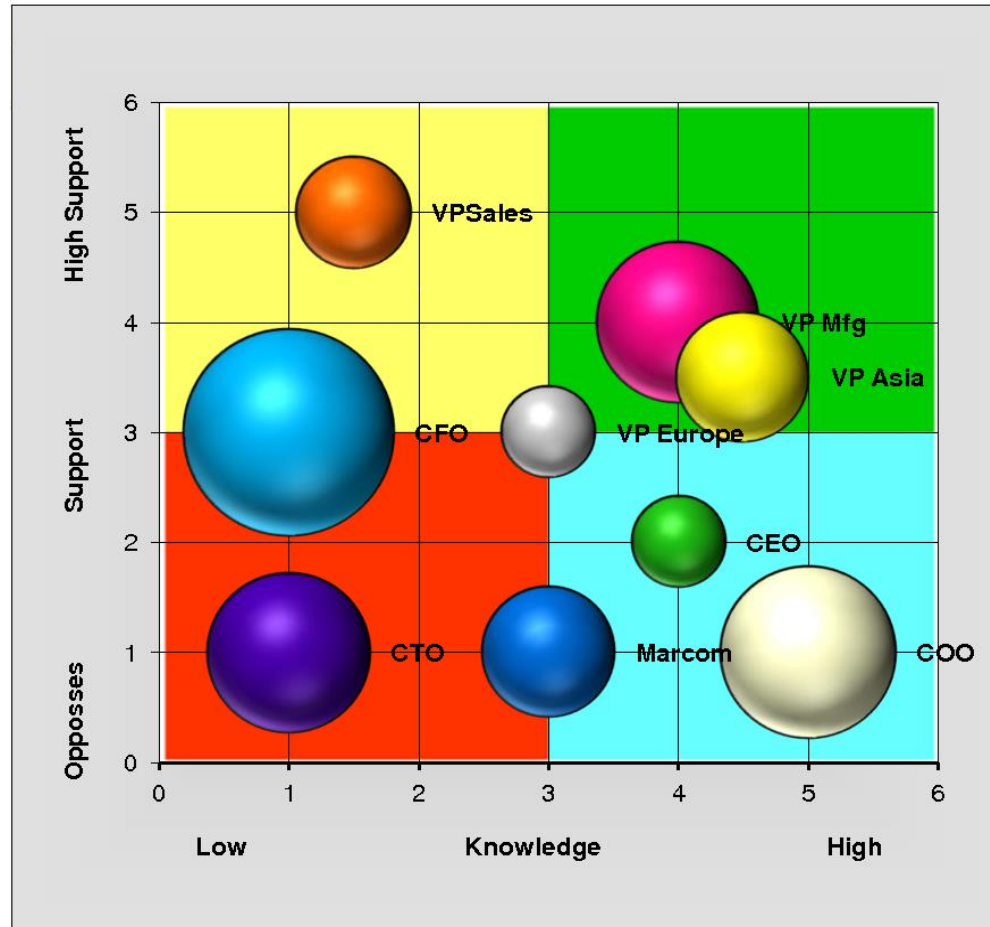
Interesse/Belang:
Hoe belangrijk zijn de beslissingen voor de stakeholders?

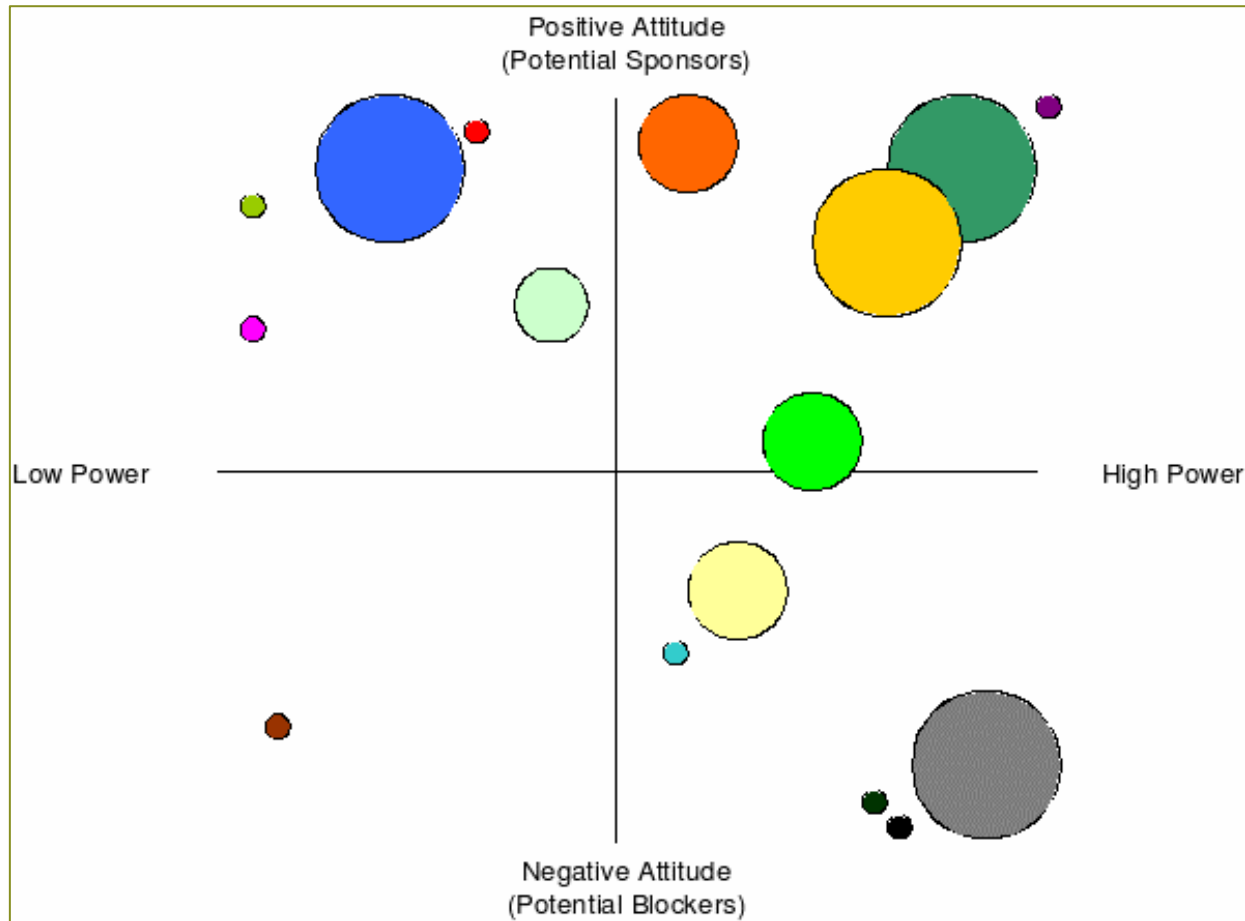
Variatie 1: Steun-expertise matrix

Quadrant Analysis

- Opposes, but, don't really know much about it
- Supports, but don't really know much about it
- Opposes from a position of knowledge
- Supports from a position of knowledge
- Bubble size shows the person's ability to influence outcomes

Variatie 2: Houding-macht matrix

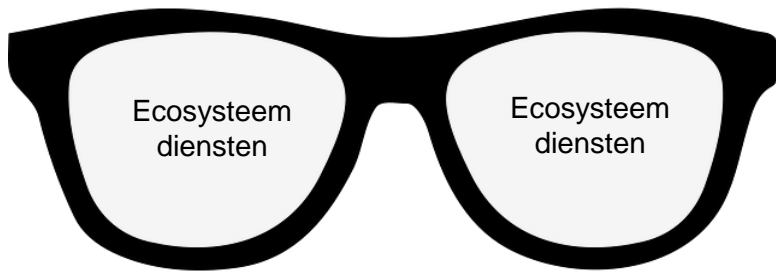

SA type 2: Ecosysteemdiensten stakeholderanalyse

Stakeholders in relatie tot
ecosysteemdiensten:

Eigenaars van ESD
levering

ESD Beheerders

ESD Gebruikers

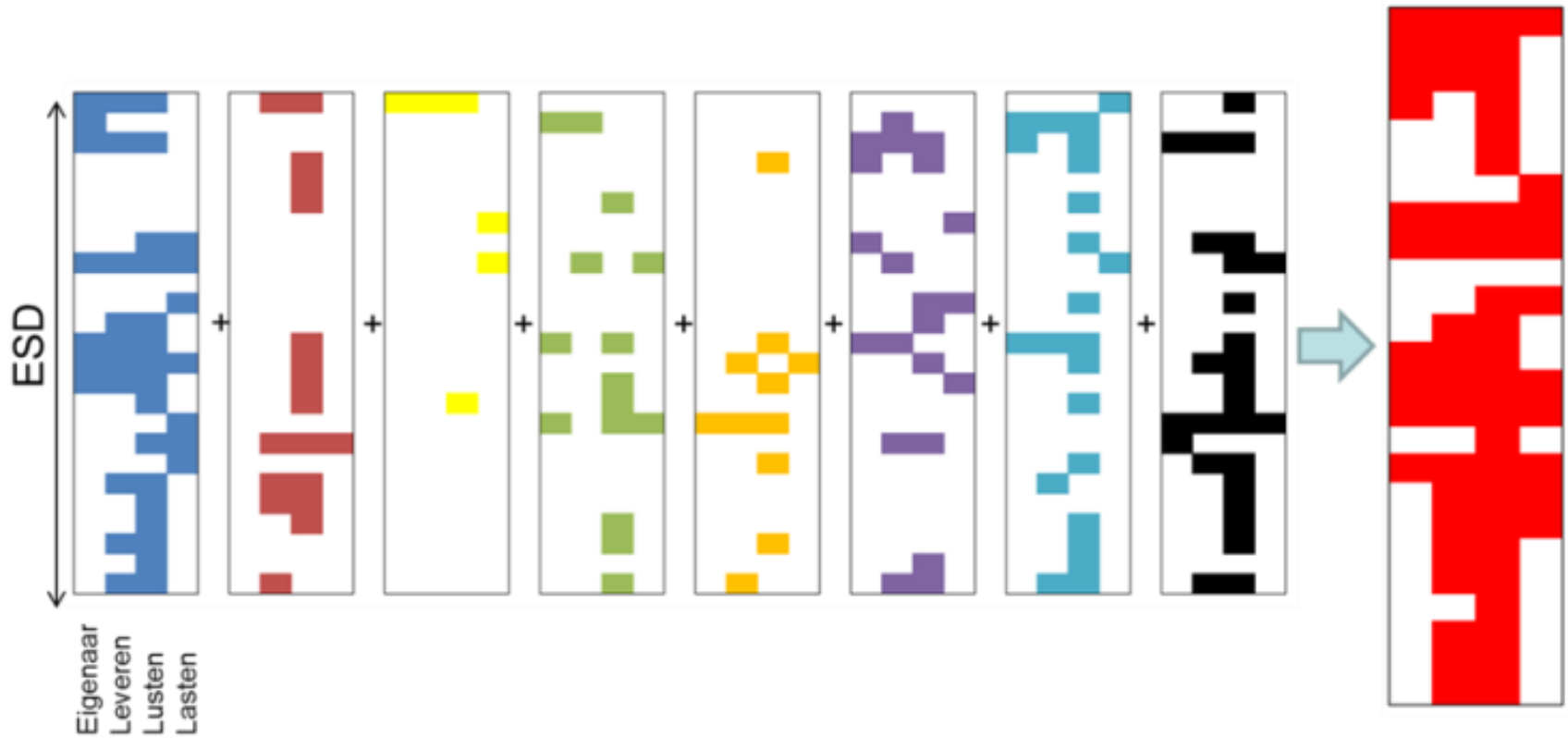

Zij die hinder
ondervinden
(‘disservices’)

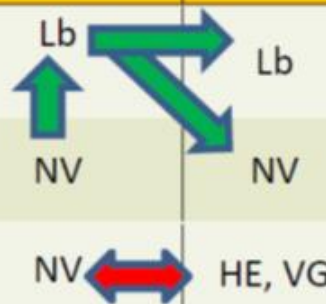

ESD Beïnvloeders.

Som van verschillende bronnen => Totaal beeld

Relevante ecosysteemdiensten (ESD) in studiegebied	Rol van belanghebbenden in relatie tot ESD				
	Eigenaar	Beheerder	Lusten	Lasten	Invloed
ESD 1: Extensieve begrazing	NV	Lb	Lb	-	
ESD 2: Gewenste natuurlandschap		NV	NV	-	
ESD 3: Zicht op groen		NV	HE, VG	-	

Potentiële conflicten

Levering ↔ Lusten

- compleet gerestaureerd landhuis-hoeve
- prachtig blijvend VERZICHT op beschermde vallei "Doode Bemde"
- GEEN burens links en achteraan

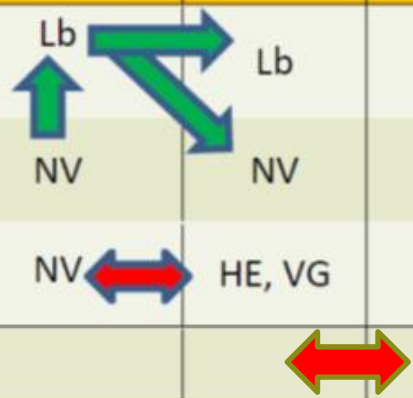
Potentiele synergiën

Eigenaar ↔ Leverancier

Relevante ecosysteemdiensten (ESD) in studiegebied	Rol van belanghebbenden in relatie tot ESD				
	Eigenaar	Beheerder	Lusten	Lasten	Invloed
ESD 1: Extensieve begrazing	NV	Lb	Lb	-	
ESD 2: Gewenste natuurlandschap		NV	NV	-	
ESD 3: Zicht op groen		NV	HE, VG	-	

SA type 3: Landgebruikertypes

Vb: “Kleine bouseigenaars”

“Mijn bos, mijn koninkrijk”

“De winstmakers”

“De ecologist”

(Van Herzele and Aarts, 2013)

“De afwezige bouseigenaar”

Aandachtspunten:

- Oefening moet weldoordacht zijn: Objectieven, timing,...
- Expertise: Facilitatie, empatisch luisteren, bereidheid om te leren, ...
- Methodes: Elk toont een deel van de werkelijkheid
- Stakeholder categorieën op voorhand vastleggen?
- Vertrouwen & confidentialiteit
- Opvolging + “expectation management”
- Niet statisch: Stakeholderveranderingen in de tijd

Waste of time?

Dus: Neem je tijd om alle actoren te leren kennen!

Wie zijn de ecosystemediensten-spelers?

Een handreiking voor de identificatie van belanghebbenden in relatie tot ecosystemediensten (ESD)

Rolinde Demeyer en Francis Turkelboom
 Onderzoeksgroep Ecosystemediensten

OpenNESS manual Stakeholder analysis for environmental decision-making at local level

[Version 17 March 2014]

Lovens Anselma, Turkelboom Francis, Demeyer Rolinde (INBO),
 Garcia-Lorente Marina (UAM-UC3M), Hauck Jennifer (UFZ), Kelemen Eszter
 (ESSRG), Teng Charlotte, Tersteeg Joost (WING), Lazányi Orsolya (ESSRG),
 Martin Lopez Berta (UAM), Pataki György (ESSRG) and Schiffer Eva (x?)